

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

6

SIRA SAYISI: 427

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3980) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3980 Esas Numaralı Teklifin	
• TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
• Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışışleri Komisyonu Raporu	6
• Muhalefet Şerhi	9
• Teklif Metni	10
• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	10
• Anlaşma Metni	11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 917290 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3980)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma” 9 Haziran 2021 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

Anlaşma kapsamında, mütekabiliyet ilkesine uygun olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Kırgız Cumhuriyeti’nin diğer tarafın ülkesinde kültür merkezi kurması ve bu merkezlere gerekli kolaylıkların sağlanması öngörülmektedir.

Anlaşma, kültür merkezlerinin faaliyetlerinin genel çerçevesini düzenlemektedir. Kültür merkezlerinin iki ülke arasındaki dostane ilişkileri artırması ve kültür, eğitim ve bilim alanlarındaki işbirliğinin gelişmesine katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-51823

23 Kasım 2021

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9 Haziran 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişkide bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20/03/2023

Esas No: 2/3980

Karar No: 252

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/3980 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişı Hakkında Anlaşmanın Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 14/03/2023 tarihinde yaptığı 43’üncü toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 23/11/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma”, 24/11/2021 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/3980 esas numaralı Kanun Teklifi, 25/11/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 14/03/2023 tarihli 43’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Yunus Emre Enstitüsü Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, iki ülke arasındaki dostane ilişkileri artırması ve kültür, eğitim ve bilim alanlarındaki iş birliğinin gelişmesine katkıda bulunması amacıyla Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Kırgız Cumhuriyeti’nin diğer tarafın ülkesinde kültür merkezi kurması ile bu merkezlerle gerekli kolaylıkların sağlanmasını öngören Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim tarafından;

Kırgızistan ile ikili ilişkilerin yanı sıra başta Türk Devletleri Teşkilatı olmak üzere çok taraflı iş birliğinin memnuniyet verici düzeyde olduğu ve 16 Mart’ta Ankara’da düzenlenecek olan Türk Devletleri Teşkilatı Olağanüstü Zirvesi’ne Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov’un katılımını teyit ettiği,

Kırgız kardeşlerimizin deprem sonrası yardıma ilk koşanlar arasında yer aldığı, Kırgızistan’dan toplamda 184 personelin Kahramanmaraş ve Hatay’da çalışmalara katıldığı, Kırgız arama kurtarma ekiplerinin enkazdan 8 vatandaşımızı kurtardığı, 10 Mart 2023 tarihi itibarıyla 77 ton aynı yardımın Kırgızistan tarafından ülkemize sevk edildiği, ayrıca Kırgızistan’da 2,26 milyon dolar nakdi yardımın toplandığı, Kırgızistan’ın deprem bölgesinde sahra hastanesi kurduğu ve ülkenin önemli bir sembolü olan 127 boz üy çadırını ülkemize gönderdiği ve bu çadırların kurulumunu sağladığı,

Kırgızistan’da bir kültür merkezi açılmasının uzun süredir planlandığı ve kurulacak Merkez’in, Türkçe öğretimi ve Kırgız kardeşlerimizle ortak tarihî, kültürel bağlarımızın anlatılması bakımından etkin görev yapacağı,

Türkiye Türkçesi’nin Orta Asya’da, Kazakistan ve Kırgızistan’da çok iyi anlaşılmadığı, Kıpçak kökenli bu 2 kardeş ülkede Çağatay ve Kıpçak lehçelerinin konuşulduğu, ancak Kırgızistan’da Türkiye Türkçesi’ne yönelik ilginin giderek arttığı,

Türkiye Türkçesi öğretim merkezlerinde şu ana kadar 35 binin üzerinde öğrencinin sertifika aldığı, Kazakistan’dan sonra Kırgızistan’da da kültür merkezi kurularak Kırgız kardeşlerimize Türkiye Türkçesi’nin daha etkili şekilde öğretilmesinin arzu edildiği,

Anlaşma’nın, Kırgızistan’da karşılıklı olarak kurulması öngörülen kültür merkezlerine ve personeline gümrük vergisinden muafiyet, geçici ithalat, vize ve oturma izni kolaylığı, yer tahsisinde kolaylık sağlanması gibi önemli ayrıcalıklar tanıdığı,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3118

Merkez'in faaliyetlerinin sorunsuz bir şekilde yürütebilmesini teminen bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinin önem arz ettiği, ayrıca Anlaşma'nın onaylanmasına FETÖ'yle mücadele bağlamında da önem verildiği,

Bu yıl sonbahar döneminde UNESCO'ya 15 Aralık gününün dünya Türkçe Günü olarak ilan edilmesi ile ilgili olarak başvuru yapılacağı,

Tüm Türk Devletleri Teşkilatı üyesi ülkeler gibi Kırgızistan'ın da başvurunun ortak sunucuları arasında yer aldığı ve 15 Aralık gününün seçilmesinin nedeninin, Danimarkalı Türkolog Vilhelm Thomsen'in 15 Aralık 1893 tarihinde Orhun Abideleri'nin Türkçe dilinde olduğunu dünyaya duyurmasından kaynaklandığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Akif Çağatay Kılıç</i> İstanbul	Kâtip <i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Asuman Erdoğan</i> Ankara
Üye <i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	Üye <i>Ahmet Kamil Erozan</i> Bursa	Üye <i>Atilla Ödünç</i> Bursa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Kamil Aydın</i> Erzurum	Üye <i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir	Üye <i>Derya Bakbak</i> Gaziantep
Üye <i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul	Üye <i>Yunus Emre</i> İstanbul
Üye <i>Hasan Turan</i> İstanbul	Üye <i>Niyazi Güneş</i> Karabük (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İsmail Özdemir</i> Kayseri
	Üye <i>Gülüstan Kılıç Koçyiğit</i> Muş (Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

2/3980 Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifimizin şerhidir:

2009'da faaliyetlerine başlayan Yunus Emre Enstitüsünün yönetim yapısı 2017'de yapılan düzenlemeler ile büyük oranda Cumhurbaşkanlığı tarafından belirlenmek üzere değiştirilmiştir. Yunus Emre Enstitüsü ve Vakfı yurt dışındaki ülkelerde sadece Türkçe öğretmeyi ve sadece Türk kültürünü tanıtmayı amaçladığı bilinmektedir. 46 ülkede 83 kültür merkezine sahip olan Yunus Emre Enstitüsü, 72 millet ve 85 milyon Türkiye Cumhuriyeti yurttaşının bütçesiyle sadece Türkçe eğitim ve Türk kültürü tanıtımı yapmaktadır. Ve mevcut iktidarın sosyal, kültürel ve siyasi çalışmalarının yansımalarına katkı sağlamaktadır. Türkiye birden çok dile ve kültüre sahiptir, egemen anlayışla tek dil-tek kültür bakışı Türkiye gerçeğini yok saymak anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Yunus Emre Enstitüsü, yapı olarak, Türkiye'nin tamamını yansıtmayan bir dil ve kültür hizmeti vererek etnik bir ayrımcılığı beslemektedir.

Ayrıca iktidarın bakış açısını yansıtan faaliyetlerin harcamalarının, 85 milyon yurttaşın hakkı olan kamu bütçesinden sağlanmasını da doğru bulmadığımızı belirterek, HDP Grubu olarak bu anlaşmaya şerh düşüyoruz.

15.03.2023
Gülistan Kılıç Koçyiğit
Muş

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ
MUSTAFA ŞENTOP’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ BAKANLAR
KURULU ARASINDA KÜLTÜR
MERKEZLERİNİN KURULMASI VE
İŞLEYİŞİ HAKKINDA ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 9 Haziran 2021 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE KIRGIZ CUMHURİYETİ BAKANLAR
KURULU ARASINDA KÜLTÜR
MERKEZLERİNİN KURULMASI VE
İŞLEYİŞİ HAKKINDA ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUN-
DUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
KIRGIZ CUMHURİYETİ BAKANLAR KURULU ARASINDA
KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULMASI VE İŞLEYİŞİ
HAKKINDA ANLAŞMA**

Bundan sonra "Taraflar" şeklinde anılacak olan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu arasında

karşılıklı dostluk ve işbirliğini güçlendirmek amacıyla;

Kültür Merkezlerinin karşılıklı biçimde kurulması ve işleyişi ile ilgili olarak;

Taraflar aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1

Türk Tarafı, Bişkek'te Yunus Emre Türk Kültür Merkezi adıyla Kültür Merkezi ve Kırgız Tarafı, Ankara'da Cengiz Aytmatov adıyla Kültür Merkezi (bundan böyle "Kültür Merkezleri" olarak anılacaktır) kuracaktır.

Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "Kabul Eden Taraf", topraklarında Kültür Merkezinin kurulu olduğu ülke ve "Gönderen Taraf", diğer ülkenin topraklarında Kültür Merkezi kuran ülke anlamına gelir.

Taraflar, Kültür Merkezlerinin şubelerini Kabul Eden Tarafın diğer şehirlerinde, diplomatik yazışma yoluyla varılacak karşılıklı rıza temelinde ve kendi kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak kurabilirler.

Kültür Merkezlerinin kuruluşu, işleyişi ve faaliyetleri işbu Anlaşma hükümlerine ve Kabul Eden Devletin mevzuatına tabi olacaktır.

İşbu Anlaşmada öngörülmeyen hususlarla ilgili olarak, Kabul Eden Tarafın yasa ve yönetmelikleri uygulanacaktır.

Kültür Merkezleri ve binalarının diplomatik ayrıcalık ve bağımsızlığı bulunmayacaktır.

Madde 2

Türk Tarafının Kültür Merkezi, Türkiye Cumhuriyeti Bişkek Büyükelçiliği himayesinde faaliyet gösterecektir.

Yunus Emre Türk Kültür Merkezi, idari merkezi Ankara'da bulunan ve Türkiye Cumhuriyeti yasalarına göre kurulmuş olan Yunus Emre Vakfı tarafından kurulacak ve işletilecektir.

Kırgız Tarafının Kültür Merkezi, Kırgız Cumhuriyeti'nin Ankara'daki Büyükelçiliği himayesinde faaliyet gösterecektir. Kırgız Kültür Merkezi'nin işleyişi

Kırgız Cumhuriyeti Kültür, Enformasyon, Spor ve Gençlik Politikası Bakanlığı'nın sorumluluğunda olacaktır.

Madde 3

Kültür Merkezleri, faaliyetlerini yürütmek amacıyla, yasal yapıları ve mülkiyet biçimlerine bakılmaksızın, devlet kurumları, yerel yönetim makamları, kuruluşlar ve ayrıca Kabul Eden Devletin vatandaşları ile doğrudan temas kurma hakkına sahiptir.

Kültür Merkezleri, Kabul Eden Devletin kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak, binalarının dışında etkinlik düzenleyebilirler.

Madde 4

Kültür Merkezleri, Kabul Eden Tarafın mevzuatına ve işbu Anlaşma hükümlerine göre tüzel kişilik olarak tescil edilecektir.

Madde 5

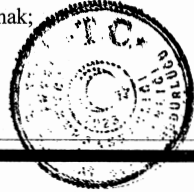
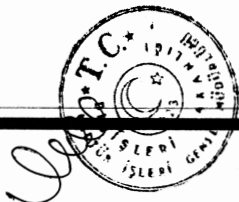
Kültür Merkezleri aşağıdaki hedeflere sahip olacaktır:

- Taraflar arasında kültür, bilim ve eğitim alanlarında dostluk ve işbirliği ilişkilerinin geliştirilmesini teşvik etmek;
- Yurt dışında ikamet eden vatandaşlarının anadillerini ve ulusal kültürel kimliklerini korumalarına yardımcı olmak;
- Taraf Devletlerin dili, tarihi ve kültürü hakkında karşılıklı olarak bilgi birikimini teşvik etmek;
- Taraf devletlerin kuruluşları arasında doğrudan temasların kurulması ve kültürel, bilimsel ve bilgisel işbirliğinin genişletilmesi konusunda yardımda bulunmak.

Madde 6

Kültür Merkezleri, Kabul Eden Taraf Devletin mevzuatına ve amaçlarına uygun olarak aşağıdaki faaliyetleri yürütebilir:

- Taraf Devletlerin kültürel, bilimsel, teknik, sosyal gelişimine ilişkin bilgilerin yer aldığı bir veri bankası oluşturmak;
- uluslararası kültürel, bilimsel, teknik ve bilgisel işbirliği konularında konferanslar, sempozyumlar, seminerler ve istişareler düzenlemek;
- hedeflerini gerçekleştirmek için kitle iletişimi, gazeteler, süreli yayınlar, radyo ve televizyon kanalları, internet dahil tüm iletişim araçlarını kullanmak ve Kabul Eden Tarafın mevzuatına uygun olarak kamuoyuna bilgi yaymak;

- kabul eden devlette sürekli olarak ikamet eden vatandaşlar için kültürel ve eğitim faaliyetleri yürütmek;
- fotoğraf sergileri, sanat eserleri ve el sanatları ürünleri, kitap fuarları ve diğer sergileri düzenlemek;
- iki devletin Ulusal günlerine adanmış törenler gerçekleştirmek;
- ülkelerinin dilini ve kültürünü öğretmek için bitiminde sertifika verebilecekleri kurslar düzenlemek;
- dil yeterlilik sınavları yapmak ve sertifika vermek;
- hayır amaçlı kermesler ve diğer faaliyetlerin düzenlenmesi ve yürütülmesine yardımcı olmak;
- Kabul Eden Taraf Devletin vatandaşlarına bilgi sağlamak için kütüphanelerin ve diğer ilgili bölümlerin katkılarını sağlamak;
- Kabul Eden Tarafın sivil toplum kuruluşları, dernekler ve dostluk dernekleri, eğitim kuruluşları, kültür ve bilim kurumları ve üçüncü ülkelerin kültür merkezleri ile işbirliği yapmak;
- kitaplar, kataloglar, gazeteler, süreli yayınlar ve dijital medya materyalleri dahil olmak üzere faaliyetleriyle ilgili ses ve video materyallerini hazırlamak ve dağıtmak;
- kitaplar, kataloglar, gazeteler, süreli yayınlar ve dijital medya materyalleri, televizyon ve radyo programları ve internet bilişim ve telekomünikasyon ağındaki materyaller dahil olmak üzere faaliyetleriyle ilgili dijital medyadaki materyallerin yanı sıra, basılı, sesli ve görüntülü belgeler üretmek.

Kültür Merkezleri, Kabul Eden Taraf Devletin mevzuatına uygun olarak, işbu Anlaşmada öngörülen amaçlara uygun başka faaliyetlerde bulunabilirler.

Madde 7

Taraflar, Kabul Eden Taraf devlet vatandaşlarına, güvenliklerini tehdit eden haller dışında Kültür Merkezleri tarafından yürütülen faaliyetlere engelsiz bir şekilde erişimlerini sağlayacaklardır.

Taraflar, Kültür Merkezlerinin, personelinin ve buralarda düzenlenen etkinliklerin güvenliğini sağlanmasına yardımcı olacaklardır.

Madde 8

Kültür Merkezlerinin amacı kâr etmek değildir.

Aynı zamanda, Kültür merkezlerinin, fikri mülkiyet mevzuatı da dahil olmak üzere, Kabul Eden Devletin ticaret, vergi ve diğer mevzuatına uygun olarak bakım, işleyiş ve faaliyetlerine ilişkin masrafların bir kısmını karşılamak üzere, aşağıdakiler için bir ücret talep edebilirler:

- etkinliklere katılım;
- kitap, katalog, süreli yayın, CD, eğitim materyalleri, posterler ve sesli ve görüntülü materyallerin satışı;

- işbu Anlaşmada öngörülen dil kursları ve diğer faaliyetler.

Kültür merkezlerinde ayrıca ziyaretçilere hizmet verecek kitap ve hediyelik eşya büfeleri, kafeler ve kafeteryalar da bulunabilir.

Madde 9

Taraflar, Kabul Eden Taraf Devletin mevzuatına uygun olarak arsa seçiminde ve Kültür merkezleri için binaların (tesislerin) kiralanması, satın alınması ve inşasında birbirlerine karşılıklı olarak yardımcı olacaklardır. Kültür merkezleri binalarının (tesislerinin) tasarımı, inşası ve düzenlenmesi ile ilgili çalışmalar, gerekli izinler alındıktan sonra, Gönderen Tarafça, Kabul Eden Tarafın şehir planlama kurallarına uygun olarak gerçekleştirilir. Aynı zamanda, Gönderen Taraf, Kabul Eden Tarafın devletin yasa ve yönetmeliklerine uygun olarak, ilgili işi yürütmek için bağımsız biçimde yükleniciler atama hakkına sahiptir.

Madde 10

Kültür Merkezleri ve personelinin vergi rejimi, Kabul Eden Devletin mevzuatına ve Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti arasında 1 Temmuz 1999'da imzalanan vergiler ve gelirler hususunda çifte vergilendirmeyi önleme ve vergi kaçakçılığının önlenmesine ilişkin Anlaşma hükümlerine göre belirlenir.

Madde 11

Taraflardan her biri, kendi Kültür Merkezinde istihdam edilecek personeli atayacaktır. Bu personel, Taraf Devletlerin veya üçüncü bir ülkenin vatandaşı olabilir. İkinci halde, atama, Kabul Eden Devletin mevzuatına göre yapılır.

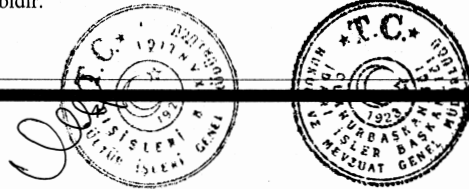
Kültür Merkezi, Direktör tarafından yönetilir. Direktörün yokluğunda, Kültür Merkezini veya Kültür Merkezinin şubesini geçici olarak yönetmek üzere bir Direktör Yardımcısı atanabilir.

Kültür Merkezlerinin Direktör ve Direktör Yardımcıları, Gönderen Taraf devletin vatandaşı olacaktır.

Taraflar, Kültür Merkezlerindeki personel yapısı ile işe başlama ve işten ayrılma tarihleri hakkında birbirlerine bilgi verecektir.

Madde 12

Gönderen Taraf devletin uyruğunda bulunan ve Kabul Eden devletin topraklarında sürekli ikamet etmeyen Kültür Merkezleri personeli, Gönderen Taraf devletin çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatına tabidir.

Kültür Merkezlerinin diğer personeli, Kabul Eden Taraf devletinin çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatına tabidir.

Madde 13

Taraflar, kendi iç mevzuatları ve uluslararası anlaşmalar ve yürürlükteki diğer kanunlardan doğan yükümlülükler uyarınca, karşılıklılık ilkesine göre, işbu Anlaşma hükümlerine uygun olarak hedeflerinin gerçekleştirilmesi için bazı mallara ihtiyaç duymaları halinde, yeniden ihracat yükümlülüğü şartıyla, Gönderen Tarafın Kültür Merkezi'ni ithal edecekleri söz konusu malları bakımından gümrük vergilerinden muaf tutarlar.

Geçici olarak ithal edilen mallar, Kabul Eden devletin iç mevzuatında aksi belirtilmedikçe, Kabul Eden Tarafın ülkesinin topraklarında devredilemez.

Madde 14

Taraflar, mevzuatları ve uluslararası anlaşmalar ve yürürlükteki diğer akitlerden doğan yükümlülükleri uyarınca, Kültür Merkezi personelinin ve bunların aile bireylerinin Kültür Merkezi ofisinde çalıştıkları süre boyunca ev eşyası ve kişisel eşya ithal etmelerine, gümrük vergilerinden muaf tutmak suretiyle izin verirler.

Yukarıda belirtilen mallar, Kabul Eden Tarafın mevzuatında öngörülen gümrük vergilerinin ödenmesi koşuluyla ve Kabul Eden Tarafın Devletinin gümrük mevzuatının diğer gerekliliklerine uygun olarak Kabul Eden Tarafın ülkesinde devredilebilir.

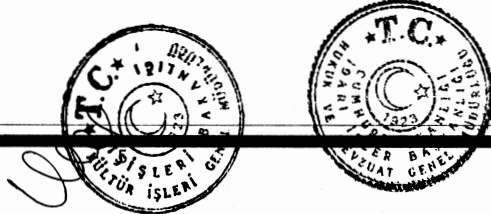
İşbu madde hükümleri, Kabul Eden Taraf devletin vatandaşı olan veya ülkesinde sürekli ikamet eden Kültür Merkezleri personeline uygulanmaz.

Madde 15

Taraflar, kendi yasa ve yönetmeliklerine uygun biçimde ve karşılıklılık ilkesine göre, Gönderen Tarafın vatandaşı olan atanmış personele ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile bireylerine (eş, 18 yaşından küçük çocuklar, ebeveynleri) oturma iznini düzenleyen yasa tarafından gerekli görülmesi halinde, vize ve çalışma izni almalarında yardımcı olurlar.

Madde 16

İşbu Anlaşmanın uygulanmasından ve/veya yorumlanmasından doğabilecek herhangi bir anlaşmazlık, istişareler veya müzakereler yoluyla dostane bir şekilde çözülür.

Madde 17

İşbu Anlaşma, Tarafların, yürürlüğe girmesi için gerekli olan iç hukuki prosedürlerinin tamamlandığını diplomatik kanallardan birbirlerine bildirdikleri son yazılı bildirim aldıkları tarihte yürürlüğe girer.

İşbu Anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 yıl süreyle geçerli olur ve Taraflardan biri diğer Tarafa diplomatik kanallardan, sona ermesinden 6 ay önce feshetme niyetiyle yazılı olarak bildirimde bulunmadıkça, sona erme tarihinden sonra benzer süre/süreler için otomatik olarak yenilenir.

Madde 18

İşbu Anlaşmanın feshi, fesih tarihinden önce başlatılan faaliyetleri etkilemeyecektir.

Madde 19

İşbu Anlaşma, tarafların karşılıklı rızasıyla, Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturacak ayrı protokoller yapılmak suretiyle değiştirilebilir.

İşbu Anlaşma 9 Haziran 2021 tarihinde, Ankara'da, Türkçe, Kırgızca ve İngilizce dillerinde iki orijinal nüsha halinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, imzalanmıştır. Anlaşmanın yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınacaktır.

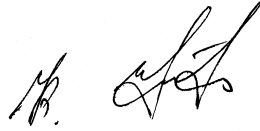
**Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına**

Mehmet Nuri ERSOY

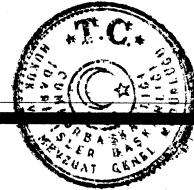
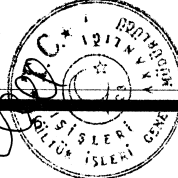
Kültür ve Turizm Bakanı

**Kırgız Cumhuriyeti
Bakanlar Kurulu Adına**

Kairat İMANALİEV

**Kültür, Enformasyon, Spor ve Gençlik
Politikası Bakanı**

TBMM Basımevi - 2023